No 1865

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franko door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANKO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG, 13 JUNIJ.

1853

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 11 Junij.

Bij de verkiezing van een Lid voor de Provinciale Staten van Noord-Holland, op Dingsdag, den 14den Junij verzoeken wij onze vrienden hunne stem uit te brengen op den Heer

Mr. H. PROVÓ KLUIT;

en bij de verkiezing van een Lid voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, welke aanstaande Donderdag 16 Junij alhier zal plaats hebben, op den Heer

Mr. J. HEEMSKERK Bz.,
Lid der ontbondene Kamer.

Men vraagt ons: waarom komen de Katholieken zoo voorbeeldig goed op bij de stembus, ook in die distrikten, waar hunne getalssterkte gering is? Hoop om een geloofsgenoot op het kussen te helpen, hebben zij toch niet, en de gematigde Protestanten, aan welken zij hunne stemmen geven, zijn, bij de heerschende hartstogten, al even weinig als de Katholieken gewild. Waarom dan zoo veel belangstelling in een strijd, dien men weet niet te kunnen winnen?

Het antwoord is eenvoudig:

Onze Nederlandsche Katholieken zijn brave menschen, en menschen van beginsel. Zij weten dat het kiesregt aan den kiezer niet gegeven is *voor hem-zelven*, om daarover te beschikken *naar willekeur*; maar dat het eene bevoegdheid is, die hem in *het belang der maatschappij* is toevertrouwd.

Wie zonder gegronde redenen van de stembus wegblijft of zijn kiesregt niet behoorlijk, dat is: met verstand en overleg, uitoefent, die doet te kort aan de maatschappij, en zondigt alzoo tegen de liefde en tegen God, die de maatschappij verordende.

Dat men weinig kans tot slagen heeft, is geen verschooning. Men is verantwoordelijk voor het goed, dat men had *kunnen* doen, en voor het kwaad, dat men had *kunnen* beletten. Van God alleen hangt de uitslag af; maar de mensch blijft verantwoordelijk voor hetgeen hij deed of verzuimde.

Heilig en onschendbaar is de naam des Konings! Dit is niet alleen een grondstelling van den konstitutioneelen regeringsvorm, maar [illegible] voorschrift der christelijke wijsbegeerte, ja meer nog [illegible] eisch van het onbedorven hart. Slechts de allergemeenste straatjongens ontzien zich niet den naam van hunnen [illegible] oneerbiedig daarheen te werpen in hunne onderlinge twisten: maar fatsoenlijke lieden wachten zich er voor, op straat te brengen wat in eer en achting blijven moet. Gelijk de naam van God niet ijdelijk misbruikt mag worden, zoo moet het hoogst gezag, dat Gods plaats bekleedt, niet ijdelijk gesleept worden door het slijk der politieke diskussien.

Wat zal men den zeggen van diegenen, die 's Konings naam, zoo hoog verheven boven alle partijen, verlagen tot een wapen, waarmede men de tegenpartij verraderlijke wonden toebrengt? Hoe is niet die eerbiedwaardige naam geprostitueerd ter gelegenheid der verkiezingen! Zoo gij *dezen* kiest, durfde men ten aanhoore van geheel het Nederlandsche volk schreeuwen, verlaat de KONING zijne rezidentie! Zoo gij *dezen* kiest, ontneemt de KONING u het garnizoen, dat het voorname bestaansmiddel van uwe stad uitmaakt! Nog anderen zeiden: Wij alleen, wij zijn de vrienden des KONINGS, *ons* alleen vertrouwt Hij; wie niet met ons is, is tegen Hem! Wie niet met ons is, beschouwt de KONING als Zijne vijanden! En tartend volgde daarop dan de woeste kreet: Kiest tusschen *Thorbecke* en den KONING!

Waarlijk, die zulke taal voeren, zij zijn geene ware koningsgezinden, maar ijdige eigenbelangzoekers. Zij verdienen even weinig den naam van Christenen, als dien van fatsoenlijke lieden.

Kiest tusschen den Koning en Thorbecke! Schandelijke taal, waarmede men den onderdaan gelijk stelt met den Koning, en aan dezen in waardigheid ontneemt, wat men den onderdaan toevoegt. Begrijpen die woeste schreeuwers dan niet, dat Thorbecke juist door dat dwaas geschreeuw, bij het argelooze volk een *prestige* verkrijgt, grooter dan hij ooit gehad heeft? Men zag in hem een minister, een *afzetbaar dienaar* des Konings. Doch door die telkens herhaalde tegenstelling went het volk er zich aan, een *Tegenkoning* in hem te zien, iemand althans, die de eer verdient van tegen den Koning, als zijn gelijke, te worden opgewogen.

O domheid van den hartstogt! Den Afgod, dien men wilde afbreken, plaats men op een hooger voetstuk, dan hij ooit gestaan heeft.

Het slot van het artikel van de *Civiltà Cattolica* over de quaestie van den dag (zie onze Nommers 1863 en 1864) luidt aldus:

»Niet kunnende opkomen tegen de al te klaarblijkelijke wettigheid, begon de tegenpartij den H. Stoel aan te randen, wegens zekere tekortkoming in den onwezenlijken vorm der zaak. Zij zeide, dat de Internuntius beloofd had de Regering van den tijd en de wijze kennis te geven, waarop de herinvoering der hiërarchie plaats zou hebben; en dat hij dit niet gedaan had. Maar is het zeker dat deze belofte gegeven werd? Waarom brengt men daarvan de bewijsstukken niet bij? te meer daar de Internuntius het tegenovergestelde getuigde. De ministers, wien het toch van belang moest zijn ze te kunnen vertoonen, vergenoegden zich aanstonds met te zeggen, dat de Regering de voorafgaande kennisgeving zeer wenschelijk gerekend en aangedrongen had op het verkrijgen daarvan. Een van hen voegde er bij, dat er niets overbleef dan zich gevoelig te betoonen over de weigering. Een tweede scheen Rome van gebrek aan kieschheid te beschuldigen. Beiden echter kwamen overeen in de getuigenis, dat de H. Stoel geen enkel regt geschonden had, daar Hij steeds het diepste stilzwijgen op de herhaalde aanvragen wegens dit punt bewaard had. Bovendien, en de lasteraars van de H. Kerk mogen het opmerken, in de zitting van den 18n April zeide de heer van Zuylen van Nyevelt openbaar en luide: dat de H. Stoel nimmer stilzwijgende beloften deed. Ziedaar dus den H. Stoel volmaakt gezuiverd van deze eenige vlek, die zij hem wisten op te werpen. En wat zouden deze heeren zeggen, indien bewezen werd (gelijk een doorgaans wel onderrigt en met roem bekend periodiek geschrift verzekert), dat, alhoewel er geene officieele belofte gedaan werd, de Hollandsche Regering in tijds en officieuselijk onderrigt werd van hetgeen men voornemens was te doen?

»Het ministerie, dat handelde met eene loyauteit, die niemand kan ontkennen, en die wij voor ons verklaren te bewonderen, had den mond gesloten aan zijne vijanden, en kwam als overwinnaar uit den strijd. Met groote meerderheid werden zijne handelingen dan ook, wat de hoofdzaak betreft, door eerlijke mannen goedgekeurd. Voor een oogenblik scheen de storm geweken. Maar, pas hielden de orkanen op te loeijen, of een nieuwe windvlaag verhief zich, en zoo onstuimig, dat zij het reeds in behouden haven gekeerde kabinet in schipbreuk deed omkomen. Ziehier op welk wijze.

»De Koning had in het antwoord, dat hij der Amsterdamsche deputatie had gegeven, die het adres tegen de herstelling der hiërarchie kwam aanbieden, een volzin van ontevredenheid opgenomen wegens de Grondwet en zijn ministerie. Hij zeide, dat gene hem gebonden hield, dat dit hem ongevallig was geweest. Deze woorden bragten er het kabinet toe onmiddellijke demissie te vragen, indien *Z. M.* zich niet gewaardigen mogt ze in welwillenden zin uit te leggen. Dit gebeurde den 17n April. Twee dagen daarna beantwoordde Z. M. den brief der ministers en zeide, dat hij de demissie verleende. Te vergeefs trachtte de heer van der Linden, ter vergadering den 20n, aan te toonen, dat de val van het ministerie-Thorbecke eene ongehoorde zaak was; dat het kabinet het volle vertrouwen des lands genoot; dat de laatste stemming der Kamer dit vertrouwen bewees; dat zijn val den noodlottigsten indruk zou maken. De nieuwe minister van Oorlog bepaalde zich bij de voorlezing aan de Kamer van den brief der ontslagenen en het antwoord des Souvereins. Den volgenden dag werden de Staten-Generaal gesloten, en kort daarna werd de kamer van afgevaardigden ontbonden; zóó kan het nieuwe ministerie tot aan de opening der nieuwe Vergadering, dat is te zeggen tot Junij, overwegen of men het dekreet der kerkregeling belemmeren of begunstigen zal. Het kabinet is zamengesteld gelijk wij (in eene vorige aflevering) gezegd hebben, en berust op grondslagen, die den Katholieken welligt afkeerig en mogelijk zelfs vijandig zijn; maar het zal zich waarschijnlijk moeten wijzigen naar deze of gene der verschillende faktiën, hetzij dat de doordravende Kalvinisten en zich bij uitsluiting noemende Koningsgezinden, hetzij dat de geheime genootschappen zullen bovendrijven.

»Uit het programma van het nieuwe kabinet blijkt genoegzaam de geest, waarin het gevormd werd. Die heeren zeggen zoo ten naastenbij, dat zij aan de Grondwet volstrekt niet willen tornen, maar dat zij haar anders willen uitleggen, dan de ministers, hunne voorgangers, deden. Zij zeggen dat dezelfde wet, die de vrijheid der Godsdiensten vergunt, er den Koning, ter handhaving van den vrede zijns rijks, de bewaking van toevertrouwt. Zij zeggen ook, dat de regten der Katholieken door hen geëerbiedigd worden, maar dat het noodig is het grootendeels in beroering gebragte land tot kalmte te brengen en eene voldoening te geven, die het niet vinden kan in de nota, welke door den minister van Buitenlandsche Zaken (v. Z. v. N.) aan den H. Stoel gezonden is. Dusdanig is de staatkundige geloofsbelijdenis van de nieuwe ministers, geloofsbelijdenis, die goeden Katholieken niet aangenaam smaakt.

»Maar deze waardige kinderen der geduldigste Moeder, de H. Kerk, wachten in vrede en geestesrust, en vol van moed, den bijstand des Hemels af. Zij maken twee vijfden van de Nederlandsche bevolking uit, en zoo zij derhalve de minderheid zijn tegenover de gezamenlijke partijen, zij blijven de meerderheid tegenover elke bijzondere fraktie der tegenstanders. Vereenigen wij ons dus met hunne gebeden, en verhaasten wij met onze smeekingen het verhooren hunner wenschen.

»Latere mededeelingen doen ons hopen dat de oorlog, uitgebroken tegen de Katholieken in Holland, wegens de herstelde hiërarchie, dezelfde uitwerkselen hebben zal als in Engeland; dat wil zeggen, eene toenadering van vele gemoedelijke Protestanten tot de Katholieke Kerk. Welligt zijn in dat land de katholieke zaken nooit met zoo veel gretigheid gadegeslagen als heden, en deze hebben om geloof en liefde voor zich te winnen, niets anders noodig, dan met goede trouw te worden onderzocht."

Hier volgt in de *Civiltà Cattolica* eene appreciatie van het geschrift des heeren Alberdingk Thijm: *De Katholieke Kerkregeling*. Aldus besluit de Redaktie haar artikel:

»Hierbij kan men nog als goedspellend voegen de verklaringen van eenige achtenswaardige predikanten van verschillende gezindheden, welke plegtig getuigen, dat zij niet gerekend willen worden te deelen in de buitensporigheden (*eccessi*) hunner geloofsgenooten."

Uit het *Journal d'Anvers* nemen wij het volgende over, wat voorzeker wel niet eenigzins te donkere kleuren geschetst is, maar desniettemin, wat de hoofdzaken betreft, allezins behartigenswaardig is. Aldus het Antwerpsche blad:

»Niet zonder smartelijke aandoening zal men den volgenden brief lezen, die een treurige schets ons voor oogen brengt van den toestand onzer katholieke broeders in Nederland. Hun pozitie, gelijk men zien zal, wordt van dag tot dag smartelijker, en de rampen die er het gevolg van kunnen zijn, doen ons sidderen. De oorzaak hiervan is, de eerzuchtige partij, welke voor lang reeds, zoo vele onheilen aan Holland heeft berokkend. De gezworen vijanden van het Katholicismus, de ultra-protestanten, hebben zich met die partij aangesloten, en hunne blinde onverdraagzaamheid gaat zoo ver dat ze in geen land haars gelijke heeft en ter naauwernood door één voorbeeld der historie overtroffen wordt. Maar geven wij onzen korrespondent het woord.

»*'s Gravenhage*, 5 *Junij*.

»De pozitie der Katholieken is sedert de laatste verkiezingen nog hachelijker geworden. De orthodoxe partij, die naar de protestantsche suprematie streeft, is aanzienlijk versterkt........

»Een eerste vrucht van den tegenwoordigen toestand is dat in de katholieke kerken geen [illegible]

gen, ter gelegenheid van het huwelijk van Prins Hendrik. Men had zich achtereenvolgens gewend tot den Internuntius Mgr. Belgrado, tot de Aarts-priesters, en eindelijk, naar men zegt, tot Mgr. van Vree, *prezident van het seminarie te Warmond*. Allen hebben geantwoord, dat er er geen ander kerkelijk gezag was dan dat der Bisschoppen.

»Deze inmiddels hebben zich gehaast om op officieele wijze van de inbezitneming hunner respektieve bisdommen kennis te geven. Het ministerie heeft zulks, naar men zegt, voor kennisgeving aangenomen, met voorbehoud later te bepalen wat men omtrent deze zaak zou te doen hebben.

»In alle distrikten zijn er kiesvereenigingen, *Koning en Vaderland* gedoopt, tot stand gekomen, waarin men alleen Protestanten opneemt, alleen Protestanten als verkiesbaar voorstelt, en dan nog alleen zij, die openlijk verklaard hebben de beginselen te zijn toegedaan van het reaktionnaire Protestantismus. De liberale Protestanten schijnen bevreesd geworden, en sluiten zich aan bij een zaak, die zij verafschuwen.

»De Katholieken staan alzoo alleen, overgelaten aan hun eigen krachten. Zij hebben tegen zich ...., en, wat nog erger is, de traditionele haat, die met een weergaloozen ijver, wordt aangestookt door sommige predikanten van den preekstoel, door dagbladjes en schotschriften van allerlei slag. Binnen een maand tijds zijn er van die vuile oproerschriften bij honderdtallen verschenen.

»En toch schijnt men, in weerwil van dit alles, in België nog altijd niet op de hoogte van de zaak te zijn. Er zijn, die op handen zijn der protestantsche onverdraagzaamheid en partij trekken tegen de Katholieken, wier houding te midden der felste aanvallen zoo kalm en zoo waardig blijft. Waarlijk, er is iets dat tegenstaat in de artikelen van de *Indépendance* en andere zoogezegde liberale bladen. Het is laf de partij der onderdrukkers te kiezen en een blaam te werpen op hen, die zoo onregtvaardig verdrukt worden.... Wat kan men den laatste ten laste leggen? Als eerlijk man, zeg ik volgens mijn geweten: niets! En echter het Belgische gouvernement laat zijn half-officieele bladen begaan. Het gouvernement heeft die bladen in zijn magt, en zonder zijne toestemming zouden ze het niet wagen zulk een toon aan te slaan.

»Ik hoop, mijnheer, dat gij de publieke opinie beter zult inlichten. Men heeft zooveel geschreeuw aangeheven over die Madiai's, overeenkomstig *'s lands wetten*, stipt regtvaardig behandeld. Weldra zullen de Nederlandsche Katholieken uitgesloten worden van het algemeen regt, en Europa, om den tuin geleid door het huichelachtig masker van verdraagzaamheid, 't welk onze Nederlandsche Protestanten zich weten voor te binden, zal zeggen: daar is regt geschied!

»Het zijn de Protestanten, zegt de *Indépendance*, die Holland gemaakt hebben; Protestantismus en nationaliteit is een en hetzelfde. Doch men vergeet dat wij, Katholieken, een getal uitmaken van 1,200,000 zielen, tegen 1,800,000 Protestanten, Joden en anderen. Wil men dan een religieoorlog voorbereiden. De lont is reeds aangestoken. Het oogenblik, waarop de mijn zal ontploffen, zal niet afhangen van den wil der onvoorzigtigen, die haar gegraven hebben. God behoede ons arm vaderland!"

De *Nederlander* is niet heel gerust over het huwelijk van den Hertog van Brabant, Erfopvolger van den Belgischen Koning (die volgens hem wel eens zou kunnen abdiceeren), met eene *Aartshertogin van Oostenrijk*. Vroeger gaf Frankrijk hem wel eens bezorgdheid.

„Die geen kwaad doet, zou die vreezen?
„Dat zou kinderachtig wezen!"

Wij nemen gaarne het onderstaande in onze kolommen op, ons ter plaatsing door een warmen vereerder van Mr. Is. da Costa aangeboden, daar ook wij den dichter van *God met ons* opregte hoogachting toedragen. Het ons ter plaatsing aangebodene opnemende, doen wij dit echter niet zonder eenig voorbehoud ten aanzien van menige uitdrukking, daarin gebezigd.

In den *Nederlander* van Woensdag ll. vraagt »een Amsterdammer":

»Is het bij niemand opgekomen om in eenig kiesdistrikt als kandidaat voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal voor te stellen *Mr. Isaac da Costa!*"

Bij niemand, als alleen bij dezen »Amsterdammer", die dan ook spijtig uitroept:

»Vreemde Natie!!"

Nog zegt onze »Amsterdammer", dat de heer *da Costa* »*zoo* veel, bij *zoo* onderscheiden gelegenheden voor Koning en Vaderland heeft gedaan."

Wij zeggen het ook.

Maar we zien hier toch eens achterom; want die woorden *Koning en Vaderland*, sedert ze door de Utrechtsche firma *Drieling van Lijnden en Co* zoo kwistig gebruikt worden, zijn al te verdacht, om ze zonder de noodige *réserves* te bezigen. Wij twijfelen er immers geen oogenblik aan of »een Amsterdammer," die er in den *Nederlander*, ter gelegenheid eener verkiezing meê voor den dag komt, verstaat ze in te eigenaardigen anti-revolutionnairen zin, dan dat wij, gewone menschenkinderen, met dien zin zonden kunnen instemmen.

De redaktie van den *Nederlander* schrijft onder des »Amsterdammers" vraag het volgende:

»Inderdaad, de voorbijzage is raadselachtig. Weinigen zijn er aan wie het Vaderland gelijke verpligting heeft als aan den heer *da Costa*; weinigen in voortreffelijkheid en verscheidenheid der gaven, met hem vergelijkbaar; weinigen die (ofschoon hij zelf zeide: »ik ben geen Staatsman,") ook op het veld der politiek, met de kracht van miskende maar onveranderlijke beginselen gewapend, evenzeer (getuigen zijne politische verzen), van een te gelijk *praktischen* en *genialen* blik het bewijs gaven. Weinigen in wier levenslot de angstvalligheid evenzeer bleek, waarmeê de voorstanders der *vrijzinnige theoriën* de verdedigers der *Nederlandsche vrijheden en regten*, gelijk ze met Openbaring en Geschiedenis in verband zijn, uit wetenschappelijke en politieke betrekkingen hebben geweerd. Wij verheugen ons dat, door de vrije keuze te *Amsterdam*, er alsnog eene gelegenheid is geopend waardoor het veeljarig onregt, aan een zoo verdienstelijken landgenoot gepleegd, gedeeltelijk kan worden hersteld."

Een en ander schijnt hier nu eens ernstig gemeend (1). Wij willen het er althans voor houden, en stemmen dan ook van ganscher harte in met al het goede, 't welk van den heer da Costa wordt gezegd; doch wij komen tot een ander rezultaat.

»Raadselachtig," noemt de *Nederlander* »de voorbijzage." Wij noemen haar gelukkig.

Juist in die *voorbijzage* ligt, naar onze wijze van zien, een bewijs voor de voortreffelijkheid des mans. In het komediespel van den fanatieken »protestantschen zin," de laatste weken langs onze straten en op predikstoelen en in Drielingsche kiezersvereenigingen gespeeld, heeft hij zich niet vertoond; zijn naam heeft men in het rumoer zelfs niet hooren noemen.

Er zijn momenten, dat ook de arglistigste boosheid onwillekeurig het hoofd buigt voor een onbevlekten naam en hem niet aan durft roeren. Ook de partijdrift heeft soms hare oogenblikken van bezadigdheid, die haar terug doen deinzen en ontzag inboezemen voor het blinkend wapen van *onveranderlijke beginselen*.

Juist in zijn helder begrip en eerlijke toepassing van »de *Nederlandsche vrijheden en regten*, gelijk ze met openbaring en geschiedenis in verband staan," vinden wij een waarborg dat de heer da Costa nooit tot zoo verre zich zelven zal kunnen ontvallen, dat hij *handelbaar* wordt, om, onder het kleurig masker van godsdienst en verdraagzaamheid, zonder te plegen en geweld; of om het verwarde *credo* van »anti-revolutionnaire eigenaardigheden" mede te prevelen.

Trouwens, kunt ge, ook maar in de verbeelding, mannen van zoo tegenstrijdigen aard als de heer da Costa en de gewone piëtisten, op ééne lijn plaatsen? Doch vanwaar dan dat de heer da Costa nu door de puriteinsche partij vooruitgezet wordt? Zijn wij dan reeds zoo ver van de koers verzeild, en zoo diep in de stikdonkere nevelen van het Groenianismus verdoold, dat men de kans thans schoon rekent, om wat Nederland in waarheid nog goeds en groots bezit, der natie te kunnen ontfutselen, door het een net over het hoofd te werpen en te verstokken »*in het verborgen weefsel der heiligen*" van Toskane en den Haag?

»Niets is tegenstrijdiger — 't is nog onlangs in den *Nederlander* door een dorpsbewoner Göthe nagezegd, want de *Groeningers* visschen in alle wateren — niets is tegenstrijdiger dan de meerderheid; want zij bestaat uit slechts enkele krachtige voorgangers, uit schelmen die zich schikken, uit zwakken die naar den mond spreken, en uit de menigte die napraat, zonder in het minst te weten wat zij wil."

Is dat zoo? Vormt, wat men tegenwoordig de »kern onzer natie" belieft te noemen, zulk eene meerderheid, door allerlei lage middelen bij elkander geraapt? Zoo ja, dan is voor den heer *da Costa* in die meerderheid geen plaats. Een groot generaal die zijn pligt en zijne gaven zich bewust is, verlaagt zich nooit om te dienen onder een korps vrijbuiters, al kon hij ook aan 't hoofd komen. In een Tweede Kamer als we eerlang zullen zien opdagen, — een Kamer uit de vreemdsoortigste bestanddeelen zamengeklutst, een Kamer door den »protestantschen zin" van een *Fakkel*, een *Nederlander*, en een *Goudsch Kronijkske* ter sluiks en als een kranke kermistent in elkander gezet, — onder een meerderheid van revolutionnaire en anti-revolutionnaire »intriganten," van handelbare nulliteiten en versleten celebriteiten, wij herhalen het, voor den heer da Costa geen plaats. Hij is de man niet om in dienst der geheime genootschappen of der en geheime anti-revolutionnairen met de regering aan te loven en bieden te gaan, tot het verkrijgen van konsessien, waarbij men een aanzienlijk deel zijner landgenooten den voet op den nek zet en zich-zelven in de hoogte verheft.

Het is niet als sekretaris van Kromwell, dat wij hem ton liefhebben en hoogschatten, 't is als dichter van *verloren Paradijs*. 't Is niet als afgevaardigde in *deze* Tweede Kamer der Staten-Generaal, dat wij ook den heer da Costa meer zouden achten. Als christendichter bij uitnemendheid (al moeten wij hem ook nog steeds zien ronddwalen werken buiten de gemeenschap der Moederkerk, en een enkele maal betreuren, dat hij, die niet schroomt te zeggen, hoe veel hij aan onze H. Kerk en hare groote Belijders verpligt is, zich nog soms tegen haar uitvalt) behoort hij aan geheel het vaderland, katholiek of protestantsch, en niet aan eene faktie, die niets ontziet, geen deugd of talenten spaart, en die het in het hoofd zou kunnen komen, om ook het genie eenmaal op den stroom medegevoerd, te overvleugelen tot hare laagte te doen zinken en te dwingen tot het aanheffen van nieuwe Utrechtsche orgeldeuntjens.

Geen gezonde, vrije, krachtig mannenitem maar schorre raven of eksters na.

»Hebt medelijden met het kind," zong een onzer dichters ten behoeve van een kind, dat tot paardrijdster werd afgerigt. Wij hebben diezelfde bede voor het genie en hopen dat de »kern der natie" nog zooveel gevoel van schaamte zal hebben overgehouden, om zich niet te vergrijpen aan den heer da Costa. Wij zouden hem gaarne, na verloop van vele jaren, als alles weer regt en goed is, willen begroeten, gelijk Vondel »bestevaer Hooft" deed, met deze lofspraak:

„Een hoofd vol kreuken, een geweten zonder rimpel."

(1) Het is ons nog niet gebleken, welke kandidaat voor de Tweede Kamer hier ter stede door de Vereeniging *Nederland en Oranje* vooruitgezet wordt. Intusschen wordt ons, nadat het bovenstaande geschreven was, verzekerd, dat door *Nederland en Oranje* pogingen, schoon dan ook, naar men zegt, vergeefsche pogingen in het werk zijn gesteld om zich te amalgameeren met de kiesvereeniging de *Grondwet*, hoewel deze laatste den graaf G. Schimmelpenninck tot haren kandidaat gekozen heeft. Zou men daar niet haast uit mogen opmaken, dat de aanbeveling van den heer da Costa door den *Nederlander* maar weêr half gemeend was? Red.

Naar men verneemt zijn de werkzaamheden der Duinwaterleiding *buiten* de stad reeds zoo ver gevorderd, dat na de dezer dagen genomen proeven, die volkomen aan de verwachting der ondernemers hebben beantwoord, te rekenen van morgen Zondag tot nadere aankondiging, elken Zondag gedurende den geheelen dag, de fontein, even buiten de Willemspoort geplaatst, in volle werking zal zijn.

Aan den daarbij gestelden wachter zou, naar men ons meldt, orde worden gegeven, om bij die gelegenheid aan ieder, die hetzij hij zich aan een teug Duinwater wil verfrisschen, of wel zich van de uitmuntende hoedanigheden er van wil overtuigen, daartoe eene zekere hoeveelheid gratis af te staan.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 10 Junij. De *Moniteur Universel* bevestigt het berigt, dat de Fransche en Engelsche eskaders bevel hebben ontvangen, zich vereenigd ten spoedigste naar de Dardanellen te begeven. Reeds den 4 len dezer zijn de bevelen daartoe uit Toulon en Marseille aan de Fransche en Britsche vlootvoogden gezonden.

Deze maatregel van voorzorg sluit echter de hoop op eene vreedzame schikking nog niet uit.

— Mgr. Donnet, Aartsbisschop van Bordeaux, is door Z. H. Pius IX naar Rome ontboden om den Kardinaalshoed te ontvangen. Mgr. de Kardinaal-Aartsbisschop van Tours begeeft zich morgen daarheen met hetzelfde doel.

— Gisteren hebben onderscheidene arrestatien plaats gehad te Parijs en wel, naar men zegt, grootendeels onder mannen, tot de republikeinsche partij behoorende; sommigen spreken van een ontdekt komplot tegen het leven des Keizers, anderen van geheime genootschappen.

— Men leest in het *Journal des Débats:*

»Wanneer men de toekomst ging beoordeelen naar de onrust der gemoederen te Konstantinopel, zou men aan het behoud van den vrede moeten wanhopen; maar men vergete niet, dat de quæstie thans niet aan den Bosphorus, doch te St. Petersburg beslist wordt. Nadat de Turksche regering haar pligt heeft gedaan en zich loijaal heeft gedragen, blijft haar niets anders over dan te wachten; en het is dus niet van haar dat men het initiatief der besluiten kan te gemoet zien, die geheel Europa met een regtmatig ongeduld verbeidt. Alles wat de Sultan in de tegenwoordige omstandigheden moet doen, is met allen ernst aan de organisatie zijner verdediging te denken, en zulks in weerwil van zijn geloof aan eene minnelijke schikking; want het geloof geeft geene zekerheid, en de oorlogsgeruchten komen bijna elken dag ter zijner ooren uit het zuiden van Rusland. De Sultan beseft dit ook zeer goed, want hij rust zich reeds met allen ijver toe; de vloot wordt op den voet van oorlog gebragt; in de Turksche arsenalen werkt men ijverig om genoegzame ammunitie te verkrijgen; het kontingent van den onderkoning van Egypte is opgeëischt, de mobilisering van de *rédiff* (militie) in de provincie

Roumelië is gelast, waardoor, naar men wil, 90,000 man op de been kunnen worden gebragt; eindelijk rekent de Sultan tegen het einde van de maand Junij een leger van omstreeks 120,000 man onder de muren van Schumla vereenigd te zien, ten einde de linie van den Balkan te kunnen verdedigen, want van het voornemen om die van den Donau te betwisten, heeft de Sultan afgezien. De in de veldtogten van 1828 en 1829 ontmantelde vestingen, zijn sedert niet weder hersteld, en kunnen dus slechts als op-ne plaatsen worden beschouwd.

ENGELAND.

LONDEN, 9 Junij. De *Times* geeft den inhoud eener Russische nota, waarin met eene bezetting der Donau-Vorstendommen gedreigd, doch overigens geprotesteerd wordt tegen het denkbeeld, als zou Rusland het maken van veroveringen bedoelen.

— Men leest in het *Freeman's Journal*, eene uitnoodiging tot het bijwonen eener openbare vergadering te Dublin, ten einde te protesteeren tegen het in het Huis der Gemeenten aanhangige voorstel om het gouvernement toezigt op de nonnenkloosters te doen houden, ter verzekering van de persoonlijke vrijheid der daarin opgenomen personen. Deze uitnoodiging is onderteekend door een groot aantal mannen van naam en invloed in Ierland. Intusschen verzekert men dat het ministerie alle moeite doet om de verwerping van dat voorstel bij de tweede lezing te bewerken.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 10 Junij. Men verneemt, dat de regering voornemens is algemeene bepalingen te maken tegen het misbruik van geheime verkiezingen.

— De *Zeit* berigt uit Leipzig dat de Oostenrijksche banknoten aldaar tot den prijs van 95¾ th. voor 150 fl. niet meer te bekomen waren; er ontbreekt nu nog slechts 4¼ pCt. aan het *pari*, dat vroeger en duurzamer zal bereikt worden, dan men had durven denken.

— Te Heidelberg is de studenten-vereeniging der Wingolisten door den akademischen Senaat ontbonden. Deze jonge lieden hadden, zegt men, slechts eene streng zedelijke en piëtistische strekking. De vereeniging stond op het terrein van het geloovig Protestantismus.

WEENEN, 9 Junij. Uit Triëst wordt het aannemen der Oostenrijksche bemiddeling tegengesproken.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van 31 Mei heeft de Russische gezantschaps-sekretaris Ozaroff die stad verlaten. — De krijgstoerustingen worden voortgezet. — Abbas Pacha heeft een kontingent toegezegd van 150,000 man.

Ook van de zijde van Rusland worden er oorlogstoerustingen gemaakt. Overal zijn de troepen in beweging en rukken op naar het Zuiden. Naar luid der opgaven moet er onder de Russische krijgsmagt veel opgewondenheid heerschen, veroorzaakt door het denkbeeld, dat de togt onmiddellijk naar Konstantinopel leidt, om het te veroveren en de aloude Sophia-Kerk in bezit te nemen.

Naar men wil is de grootvorst Konstantijn, 's Keizers tweede zoon, den rang bekleedende van groot-admiraal, op den 21 Mei te Odessa aangekomen, ten einde de wapening spoed bij te zetten, en het uitzeilen der kanonneerbooten langs den Donau te bevelen. In Moldavië zouden 20 000 wagens met ossen bespannen zijn gereklameerd, ter vervoering van troepen en krijgsbehoeften.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 11 Junij.

ONDERTROUWD (9 Junij): J. van Someren Brand met E. M. de Boer.

GETROUWD (9 Junij): P. M. Meijling, wed. met L. H. Florijn. - J. C. di Gazar met C. E. Prins.

BEVALLEN (9 Junij): A. E. Geelhuijsen, geb. Jansz, D. B. C. Hamer, geb. Huijser van Reenen, D.

OVERLEDEN (7 Junij): J. L. Schmid, 19 j. — (8 Junij): H. E. M van Valkenburg, 21 m.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 10 Junij. Belg. leen. 2½ pc. 54⅛, 1840/1842 5 pc. 97; 1848, —; Spanje 1—3 pc. 22½; Binnenl. 3 pc. 43⅜; Romeinen 5 pc. —; Oostenrijk Metalliek 5 pc. 84⅝.

PARIJS, 10 Junij. Fransche 3 pc. 74,80; id. 4½ pc. 99,50; Bank-Aktien 2700,—; Belg. 1840/42, 5 pc. —; 4½ pc. —; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje 1—3 pc. 23; Buitenl. 3 pc. 48; Binnenl. 3 pc. 42¾; Holl. 2½ pc. —; Piemont 5 pc. 98,50; Portugal 4 pc. —; Romeinen 5 pc. 99½; Rusland 4½ pc. 100; Metall. 5 pc. 87.

LONDEN, 10 Junij. Cons. kont. 97⅞ a —; op tijd 97⅞ a —; Braz. 100 a 101; 1829/39 — a —; 1852 98½ a 99; Den. 3 pc. 85 a 86; 5 pc. 105 a 107; Ecuad. 5⅝ a 6; Gren. 22¼ a 22¾; Uitgest. 10 a 10¼; Mexiko Nieuwe 27⅞ a —; Peru 4½ pc. N. 85 a 86; Uitgest. 61 a 62; Rusl. 1822 5 pc. 117½ a 118½; (N.) 4½ pc. 102¾ a 103½; Portugal 5 pc. — a —; 4 pc. 39¼ a 40; 3 pc. — a —; Spanje 1 pc. 22⅞ a —; 3 pc. 48¼ 48¾; Coup. cert. 5¾ a 6; Passive 5⅛ a 5⅜, Holl. 2½ pc. 64¼ a —; id. 4 pc. 95 a —; Venez. 39½ a 40½; Uitg. 16½ a 17½; Wissel op Amsterdam ƒ 11.93¾; Grieken 1825 — a —.

WEENEN, 10 Junij. Met. 4½ pc. —; 5 pc. 94⅛; Bank-Actien 1422; Wissel op Londen 10.45, Zilver 9⅛.

BERLIJN, 9 Junij. Schuldbr. 3½ pc. 92½; Loten —; Rusl. Stiegl. 4 pc. 98½; Pools. 4 pc. 90½; Loten fl. 500 92¾; Oost. Met. 5 pc. 87⅝; Amsterdam zigt 142¾g, id. 2/m. 142⅛g.

HAMBURG, 9 Junij. Rusl. Cert. 5 pc. 105½; Oost. Met. 5 pc. 94¾; Spanje 1—3 pc. 22¾; Binnenl. 3 pc. 40⅞.

FRANKFORT, 10 Junij. Met. 5 pc. 85; A 5 pc. 85, 2½ pc. 44¾; Bank-Actien 1555; Darmst. Loten fl. 50 99¾; id. fl. 25 31¾; Badensche Loten fl. 50, 70¾; id fl. 35, 40⅛; Nassausche fl. 25, 28¾: Holl. 2½ pc. 63½, id. 4 pc. 95¼; Sardinische 42; Wissel op Weenen 109.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds	pCt.	10 Junij 4½ u. gebl.	11 Junij 4 u.			gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	62 5/16	62⅝	a	62⅛	62¼
Dito Dito	3	75 9/16	75½		75¼	75¼
Dito Dito	4	94¼	94		94⅛	94 1/16
O. I. Leening 1844	4	94⅛				
Amortis. Syndic.	3½		94			
Handel-Maatschappij	4½					
Aand. Rijn-Spoorweg		102½				
Aand. Holl. S. M.						
Obligatien						
Belgie, Obligatien 1844						
Cert. bij de Belg. Bank,	2½	51⅜				
Dito bij Rotsch en Volksv		52¼				
Frankrijk, Obligatien	3					
Spanje Nieuwe	1	23	22 15/16		22⅞	22¾
Dito	3					
Dito Binnenl. à 6/m.		42¾				
Coup. Bewijzen		5⅛	5 3/16			
Amortisable Schuld			5 1/16			
Portugal te Londen	5	38⅛				
Dito Dito	4	36⅞	36⅞		36 7/16	
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5	108⅛	108½			
Dito Dito 1828 en 1829		107¼	106¾			
Cert. bij d°. 1831 en 1833						
Dito	4½	101				
Dito bij *Hope*	4		92¾			
Dito bij *Stieglitz en C°*.		91⅝	91¼			
Dito bij id. 5de Serie	4					
Cert. te Hamburg	5					
Inschrijving in Assignat.	6	74				
Cert. van dito		74¼				
Polen, Certifikaten	4	85¼				
Dito Aand. à fl. 500						
Dito met Lot. » 300						
Amerika, Bank-Actiën		4¼				
Pruissen, Aand met Lot. R. 50 ƒ						
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	81¾	80¾		80⅝	
Dito 1847	2½	41⅛	41½			
Dito 1851	2½	41½	41 7/16		41¼	
Dito 1849	5	93½	92½			
Ween. Bank bij *Goll en C°*.						
Dito	4	70½				
Letter B	5	93½	92½			
Aand. met Loting fl. 500	/					
Nieuwe dito » 250						
Napels, Cert. *Lam en Bouwer*	5 pCt					
Brazilie te Londen 1824	5	98½				
Dito Leening 1843	5	100½				
Dito £ 200		[illegible]				
Peru	5½	83¾				
Mexico Nieuwe	3	25⅝	25⅛		25 7/16	25 7/16
Venezuela à £ 100	3½	39⅛	39		39¼	
Grenada à £ 100	2	22½	22⅛		22 3/16	
Dito Uitgestelde		10⅛				
Ecuador à £ 100						

Venezuela uitgestelde 16.

In de genoteerde fondsen was de markt wederom zeer ongunstig gestemd, op de lagere Buitenl. noteringen en berigten.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt, Prolongatie 2½ pCt. Diskonto 2 pCt.

Wisselkoers

Parijs	2/m. ƒ	56½	Livorno	2/m. ƒ	39½
„	zigt „	57	Napels	„ „	81⅝
Bordeaux	2/m. „	56⅛	Petersburg	„ „	1,86½
„	½/m. „	56⅛	Weenen	6/w. „	32¼
Madrid	3/m. „	246	Augsburg	[illegible]	35⅛
Cadix	„ „	247	Frankfort	„ „	99
Sevilla	„ „	243	Hamburg	2/m. „	35 3/16
Bilbao		244	„	zigt „	35 7/16
Lissabon	„ „	41⅞	Londen	2/m „	11,77½
Porto	„ „	41⅞	„	zigt „	[illegible]
Genua	2/m. „	56	Rotterdam	[illegible]	[illegible]

HANDELSBERIGTEN.

OVERZIGT DER WEEK.

AMSTERDAM, 11 Junij.

KOFFIJ. Partijen van eenig belang komen er in het geheel niet ter markt, waardoor het hoe langer hoe meer moeijelijker wordt om zelfs kleine orders op Java uit te voeren, zoowel voor uitvoer als voor konsumtie, tot de voorgaande prijzen van 30 cs. voor redelijk ordinair zoo als N° 12 A, van 30½ cs. voor goed ordinair zoo als N° 7, 9, 10 A der laatste Veiling. Groene soorten blijven gezocht en zijn weinig voorhanden. — De aangekomene lading van 4400 balen *Brazil*, bestaat voor zoo ver dezelve onderzocht is, grootendeels uit ordinaire kwaliteiten.

THEE blijft aanhoudend willig gestemd met langzaam vooruitgaande prijzen.

TABAK. Hiervan zijn geene eerstehands omzettingen te vermelden. — De aftrek in de tweede hand blijft matig met zeer vaste prijzen.

KATOEN in eene vaste stemming doch met weinig handel. Een partijtje van 25 pakken ongeslagen *Surinaamsch*, *Sea Island zaad*, bijzonder fijn en lang van Haar, bragt eenen zeer hoogen prijs op; mindere kwaliteiten bleven echter aangeboden en moeijelijk te plaatsen. — Tegen 21 dezer worden in veiling gebragt: 772 pakken *New-Orleans*, grootendeels beschadigd, getaxeerd voor inferior op 26 cs., ordinair 29 cs., goed ordinair 32 cs., middel en goed middel 34 a 35 cs.

SUIKER. Voor *Ruwe* blijft de stemming lusteloos zonder bepaalde omzettingen, alleen zijn er eenige kleine partijtjes *Surinaamsch* tot iets matigere prijzen uit de hand omgezet. — Hiervan zullen tegen 14 dezer wederom publiek geveild worden: 413 vaten, terwijl ook in de volgende week de aanslag der Julij-Veiling bij de N. H. M. verwacht wordt. — *Geraffineerd voor Uitvoer* met weinig kooplust en lagere biedingen, dewelke voor als nog door de fabriekanten niet aangenomen worden. — In *Consumtie* zijn de prijzen wel zoo vast, op onze voorgaande noteering.

SPECERIJEN. *Foelij* en Prima *Notenmuskaat* blijven ferm prijshouden. *Noten* N° 3 tot 129 a 130 cs. en N° 4 tot 90 a 91 cs. met veel vraag. — *Amboina Nagelen* goed te plaatsen. N° 1 tot 43 cs., N° 2 42 cs., N° 3 41 cs.

GEDROOGDE FRUITEN. *Krenten* met weinig aftrek — *Rozijnen* prijshoudend. Nieuw *Smirna* ƒ 18; nieuw *Samos* ƒ 10½ a ƒ 11; zwart *Rozijn* zeer gezocht tot ƒ 9½ a 10.

RIJST wordt in de gepelde soorten iets hooger gehouden met veel vraag voor uitvoer.

POTASCH blijft aangeboden zonder afnemers.

DROGERIJEN. *Gom Elasticum* met kooplust. — *Gutta Percha* wordt hooger gehouden. — *Cassia Lignea Chinensis* en *Cassia Vera* zonder handel. — Van *Prima Palmolij* zijn wederom 15 mille kilo tot ƒ 22½ afgegaan. — *Gom Copal* en *Damar* niet meer zoo prijsvast. — In veiling tegen 15 dezer, 80 ceroenen *Gom Arabic.*, alle min of meer beschadigd.

VERFWAREN. *Indigo*. Prijshoudend, de handel bepaalt zich tot kleinigheden. — *Cochenille*. 6 kisten *Java* werden tot vorige prijzen verkocht. — *Verfhouten*. Geheel onveranderd, de eenige transactie te vermelden bestaat in 8 tons *Java Sapan* tot onze noteering. — *Quercitron* blijft meer aangeboden, daarvan zoude bij partij wel tot ƒ 4½ te koop zijn, terwijl 700 balen alhier gewacht worden. — *Harst*. 100 vaatjes zijn met ƒ 3⅛ betaald en blijft zeilende alzoo te koop. — *Terpentijn-Olie* meer aangeboden en zoude zeilend wel a ƒ 28 bij partij te koop zijn. — *Divi Divi*. 100 balen zijn tot vorige prijzen genomen. — *Zwavel*. Niets in gepasseerd. — *Lood*. 500 ps. *Brunswijks* zijn met ƒ 13 betaald. — *Meekrap* blijft meer vraag genieten en is er tot iets hoogere prijzen wat meer omgegaan.

STERKE DRANKEN. *Genever* 100 °/₀ eerste soort ƒ 22, tweede soort ƒ 21½. — *Moutwijn* 91 °/₀ ƒ 18 pr. Vat a kont.

METALEN. *Koper* zonder handel. — *Banca-Tin* zeer weinig ter veil. Voor 300 blokken heeft men ƒ 68 besteed en houdt men nu op ƒ 68½. — De aanslag der veiling bij de N. H. M. wordt eerstdaags te gemoet gezien.

WAS. *Inlandsch geel* op ƒ 90 a 91 gehouden. — HONIG. *Havana* met belangrijke aanvoeren iets flaauwer. Men noteert ƒ 13 a 13½ E. voor goede soort.

VETWAREN. In alle soorten onveranderd. — *Ansjovisch*. De berigten over de vangst blijven gunstig, men kan echter de nieuwe tot ƒ 12 met moeite bekomen.

ROTTERDAM, 10 Junij. Heden zijn verkocht 25 vn. Maryland Tabak, per *Richard Anderson*, 30 vn. dito dito, per *Henry Shelton*.

GRAANMARKT.

UTRECHT, 11 Junij. Tarwe [illegible] ƒ [illegible] a 10,75, dito (raauw-arige) ƒ 10,00 a 11,00; Rogge ƒ 7,60 tot ƒ 8,20; Garst ƒ 4,80 a 5,50; Boekweit ƒ 7,50 a 8,20; Haver ƒ 3,40 tot ƒ 4,60; Groene Erwten ƒ 0,00 tot 0,00; Boter ƒ 0,60 tot ƒ 0,86, het Ned. ℔. Kaas ƒ 50 tot ƒ [illegible] de 100 Ned. ponden. Aardappelen ƒ 2,60 a 5,50, per Ned. mud.

MIDDELBURG, 9 Junij. Tarwe, puike Zeeuwsche ƒ 8,50, een enkeld uitgezocht partijtje ƒ 8,75, gewone soorten ƒ 8 a 7,50; puike [illegible] Walchersche ƒ 11 en ƒ 11,25, puike Walchersche Nieuwe ƒ 10,25 tot 10,50, puike Walchersche ƒ 9,25, 9 en ƒ 8,75 naar deugd, gewone soorten ƒ 8,25, ƒ 8, 7,75 en 7,50 naar kwaliteit. — Rogge ƒ 7 tot 7,25. — Gerst. Winter ƒ 6, Zomer ƒ 5,50. — Walch. Witteboonen ƒ 12; Dito Paardeboonen ƒ 6,50; Dito Bruineboonen ƒ 14 a ƒ 17. Dito Groene Erwten ƒ 8 a 9,25 naar kwaliteit, groote ƒ 9,50 a 10,25. — Raap-Olie ƒ 36,50. Patent-Olie ƒ 38,50. Lijn-Olie ƒ 35,50 pr. Vat. — Lijn-Koeken ƒ 10 pr. 104 stuks.

ANTWERPEN, 10 Junij. *Koffij*. Zonder belangrijke handel.

Granen. Tarwe en Rogge ferm, doch met weinig uitgang.

Huiden. Er zijn deze week gedaan 3400 dr. Buenos-Ayres en Montevideo; 250 dito, gez. en 1350 gez. Rio-Grande tot gesouteneerde prijzen.

Rijst. [illegible]

Tabak. De gisteren in veiling gebragte 255 cer. Cuba en [illegible] zijn opgehouden. Na de veiling zijn 15 b. Arracan gedaan.

LONDEN, 9 Junij. *Ruwe Suiker*. *Vreemde*. Met weinig omgang tot moeijelijk gesouteneerde prijzen. Er zijn zeilend gedaan 1006 k. Havana N° 12 a 22 s. *Geraffineerd*. Weinig gevraagd. Gestampte niet lager.

Koffij lusteloos, doch niet lager. Native Ceylan 46 s. 6 d. a 47 s. voor nieuwe aanvoer.

Talk. Onveranderd met weinig handel.

BORDEAUX, 7 Junij. *Voorloop*. De 3/6 blijft staan op fr. 112,50.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 10 Junij. J. Brandts, Jonge Willem, Saramacca.

HELVOET, 10 Junij. J. Kuyt, Gouverneur Elsevier, Curaçao. - F. W. de Wit, Goudkust, St. George d'Elmina. — Gisteren nog: L. Keus, Johanna Maria, Batavia.

UITGEZEILD:

TEXEL, 10 Junij. P. W. B. Mellink, Stad Nijmegen, Batavia. - J. Hansens, Neerlands Welvaren, Lissabon.

HELVOET, 10 Junij. Z. E. de Jonge, Malvina, New-York. - T. C. Kamminga, Marinus en Geertruida, Boston.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Den 28 Meij op 42° N. Br. [illegible] Bakker, v. Curaçao n. [illegible]

ADVERTENTIEN.

(2964) Heden beviel voorspoedig door Gods goedheid van een welgeschapen *ZOON*, J. H. C. BRAAM, geb. BEELEN.
AMSTERDAM, 10 Junij 1853.

(2951) Te *Kampen* overleed op 7 Junij 1853, in den ouderdom van ruim 58 jaren, de Wel-Edele Heer GERARD VAN CRANENBURGH, Kassier te Amsterdam, hartelijk geliefde Echtgenoot van Vrouwe M. R. W. VAN ROMUNDE.

Kiezers Vereeniging
DE
GRONDWET.

Bij de verkiezing op Dingsdag 14 Junij 1853, van een Lid voor de Provinciale Staten, wordt aanbevolen den Heer

Mr. H. PROVÓ KLUIT.

Namens het Bestuur,
B. DONKER CURTIUS, *Voorzitter.*
(2945) R. DANIëL WOLTERBEEK, *Secretaris*

Kiezers Vereeniging
DE
GRONDWET.

Bij de verkiezing van een *Lid voor de Tweede Kamer*, op Donderdag 16 Junij 1853, stelt de Vereeniging aan de Kiesgeregtigden alhier voor hunne stemmen uit te brengen op den Heer

G. graaf SCHIMMELPENNINCK.

Namens het Bestuur,
B. DONKER CURTIUS, *Voorzitter.*
(2959) R. DANIëL WOLTERBEEK, *Secretaris.*

De Vrijzinnige Kiezersvereeniging
TE AMSTERDAM

stelt aan hare medekiezers voor: op den 14 Junij 1853 te verkiezen tot Lid der PROVINCIALE STATEN van NOORD-HOLLAND den Heer:

Mr. H. PROVÓ KLUIT,

en op den 16 Junij 1853, tot Lid van de TWEEDE KAMER der STATEN-GENERAAL den Heer:

Mr. J. HEEMSKERK Bz.,

welke zich beiden verkiesbaar hebben gesteld.
AMSTERDAM, Namens de vereeniging,
9 Junij 1853. J. BRESTER Az., *Fung. Pres.*
(2957) J. HEEMSKERK Az., *Fung. Secr.*

ASSOCIATIE.

In een der voornaamste steden van Z. H. wordt gevraagd ter Uitbreiding eener zeer winstgevende en bloeijende **FABRIEKZAAK**, welker Fabrikaat zeer gepreferereerd wordt, boven dat van andere soortgelijke Fabrieken, en aan geen modebederf of verlies onderhevig is, een **COMPAGNON**, welke over een Kapitaal van **15 à 20** mille kan beschikken. Olschoon de tegenwoordige eigenaar in de zaak grondig ervaren is, zou eene kennis van Wollen of Wolhandel evenwel aangenaam zijn. Adres *franco* Brieven Lett. S. bij den Boekhandelaar A. A. RENSINK te Leyden. (2967)

Roomsch Katholijken!

Een paar Gehuwden zeer Behoeftige **GELOOFSGENOOTEN**, de man 78 en de vrouw 74 jaren oud, buiten staat door ziekelijkheid met werken iets te kunnen verdienen, en thans nog met verhuizing uit het door hen bewoond wordend keldertje bedreigd, roepen hiermede Uwe milddadigheid in. Sedert lang werden zij in hunnen zeer geringen onderhoud, ook mede ondersteund door eenige onzer anders denkende stadgenooten; [illegible] daarmede op, met verwijzing naar de gegoede Katholijken.
Steller dezes (bij den Uitgever dezer Courant bekend) wenschte eenige Geloofsgenooten te vinden [illegible] geringe wekelijksche of maandelijksche bijdrage zouden willen doen tot onderhoud van die brave oude lieden. Die hiertoe (men weet voor hoe korten duur) genegen zijn, worden verzocht [illegible] blijken per gesloten briefje onder letter B aan het Bureau dezer Courant, met opgave van adres en de wekelijksche of maandelijksche bijdrage.
Elke gift *in eens* tot bovengenoemd doel, zal ook kunnen worden bezorgd aan het Bureau dezer Courant, waarvan later mededeeling zal worden gedaan. (2962)

Kostschool voor R. C. Jonge Heeren
te DRUTEN, bij TIEL.

Aan deze inrigting, welke zich bij hoogstens 16 Pensionnairen bepaalt, kunnen er met half Aug. a. s. vier geplaatst worden, ter vervanging van hen, die alsdan hunne studiën geeindigd hebben.
De omvang van het onderwijs, de tevredenheid der ouders, de gemaakte vorderingen der leerlingen, het gestadig spreken der Fransche taal, de voor de communicatie zeer gelegene plaats en het matig gestelde pensioen, mogen tot aanbeveling strekken.
Om nadere inlichtingen en verecrende adressen wende men zich, liefst voor 15 dezer, aan den Kostschoolhouder
(2965) J. H. BOSMAN.

De Rob Boijveau Laffecteur

geneest spoedig en radikaal zonder kwik of andere schadelijke middelen: *Dauwworm*, *Keel-* of *Kliergezwellen* en alle andere *Huidziekten*, *Zweren*, *verouderde* en *primaire geheime ziekten*, *Jicht* en *Rheumatismus.*
De echte **ROB** is gewaarmerkt door een gecompliceerd en kunstig gewerkt etiquet met de handteekening van Dr. GIRAUDEAU DE ST. GERVAIS en door een Staniol sluiting met het wapen van BOYVEAU LAFFECTEUR.
De **ROB** is eene smakelijke Siroop die op eene voordeelige wijze de plaats van de Levertraan en andere Scheurbuik werende middelen vervangt.
Eene kleine brochure die den lezer in eens met den **ROB** bekend maakt, wordt *gratis* afgegeven in het Verkoophuis en de bekende Depôts en bij de meeste respectabele Apothekers. (2966)

Men vraagt voor een LIEFDADIG GESTICHT in *Noord-Brabant*, een **ONGEHUWD PERSOON**, 30 jaren oud, van zedelijk gedrag en de R. K. Godsdienst belijdende.
Tot het geven van Onderwijs in Lezen, Schrijven en Rekenen geroepen, zal op hen, die eenen rang hebben verkregen, bij voorkeur worden geattendeerd. Men adressere zich tot meerdere informatien bij den Uitgever dezer Courant, *franco* onder Lett B. (2953)

Er wordt gevraagd in een voorname KOEK- en BANKETBAKKERS AFFAIRE een **LEERLING**, van de R C. Godsdienst, tegen Augustus. Die hierop reflekteert gelieve zich te adresseren aan het Bureau van *de Tijd*, met *franco* briefjes onder de Letters J. M. S. (2963)

In een Apotheek en Droogist in de Provincie Gelderland, waar tevens gelegenheid bestaat, zich verder te bekwamen, wordt zoo spoedig mogelijk gevraagd, een **BEDIENDE** en **LEERLING.** Belanghebbenden adresseren zich *franco* onder lett. A. bij den Boekhandelaar J. v. SCHATTENKERK te Doesborgh. (2969)

LUTKIE & CRANENBURG te 's *Hertogenbosch*, hebben uitgegeven en bij hunne gewone correspondenten verkrijgbaar gesteld:

Eene Tweede, Nieuwe NEDERDUITSCHE Uitgave van de

Geschiedenis van het O. en N. Testament
(Historie des Bijbels,)
met daarbij behoorende Platen en Kaarten.

Een net Boekdeel in groot 18°. op fraai papier en bevattende 718 pagina's.
In Bazaan met titel gemarmerd op snede *f* 1.40
Voor HH. Boekhandelaars met aanzienlijk rabat.

Debiteren voorts met succes:
ABBÉ BULO. LE CATHOLIQUE.
LE PALMIER CÉLESTE.
MANUEL DE DÉVOTION.
PSAUTIER DES AMANTS DE JÉSUS.
Alle nieuwe Uitgaven en tot de minste prijzen in verschillende banden verkrijgbaar. (2950)

Bij den Boekh. J. H. HEMAN, in de Barndesteeg [illegible] de Nieuwmarkt, is verkrijgbaar gesteld:

EENE UITMUNTENDE PLAAT,
voorstellende den
H. WILLIBRORDUS,

met al de namen van de aangestelde Bisschoppen [illegible] Aartsbisschoppen van Utrecht, Haarlem, Middelbu[rg] Deventer, Leeuwarden, Groningen en de onlangs [be]noemde Bisschoppen à *f* 1 op *franco* aanvrage en [da]delijke betaling.

(2961) J. T. SOMMER, Boekhandelaar te *Almelo*, h[eeft] in het licht gegeven en alom verkrijgbaar gesteld:
De PELGRIMSSTAF DES CHRISTENS OP DE R[EIS] NAAR DE EEUWIGHEID. Beknopte inhoud der v[oor]naamste missie-predikatien, benevens Onderrigt[ingen en] Gebeden voor Godminnende en heilbegeerige ziel[en] door P. ANTON MERK, priester van de Vergadering [van den] Allerheiligsten Verlossers. Naar de veertiende herzi[ene] en zeer vermeerderde uitgave uit het Hoogduits[ch]. Kerkelijk Goedgekeurd, 533 bladz in 12°. Prijs *f* 1[illegible] In verschillende banden naar evenredigheid.
Van dit voortreffelijke Leer-, Overwegings- en Ge[be]denboek, zeggen onder anderen de *Katholieke Ne[der]landsche Stemmen* van Januarij 1853:
»Een gebedenboek voor hetwelk bij onze nabu[ren] in een betrekkelijk kort tijdsbestek van acht ja[ren] vijftien oplagen noodig waren, behoeft waarlijk o[nze] aanprijzing niet."....
»Wij behoeven slechts eenen vlugtigen blik te w[er]pen op de algemeene rubricken, onder welke de ri[jke] inhoud van dit boek gebragt is, om te doen zie[n] welken schat van leeringen en overwegingen het [be]vat."......
»De Eerw. Hr. MERK is geen koud bidder, in zi[jne] taal is gloed en leven: Zijne gebeden zijn bezield d[oor] liefde en uitermate geschikt om ons op wekken en [het] liefdevuur bij ons aan te blazen, 'twelk onze har[ten] moet verteren."......
»Wij zeggen met den bewerker (in het Nederduitsch[e]) die zich zoo keurig van zijne taak gekweten hee[ft]: Moge deze *Pelgrimsstaf* ook in *Nederland* vele zwa[k]ken voor vallen behoeden en aan allen tot stut [en] steun zijn!"
In het maandschrift *de Katholiek*, voor Februarij 18[53] blz. 119, leest men het navolgende over den *Pelgri[ms]staf des Christens* enz.
... »Wij twijfelen er niet aan, of dit boek, [ter] overweging en gebed zeer dienstig, zal den Katholiek[e] Nederlanders welkom zijn, hun vooral die het vo[or]regt gehad hebben eene missie bij te wonen en [te] volgen. Zij zullen er een schat van godsdienstig o[n]derrigt, krachtige opwekkingen tot verzaking der zon[de], omhelzing der deugd en volharding op den goeden weg, benevens eenen voorraad van gebeden in vinden."...
Waar zulke bevoegde getuigen spreken, zal alle ve[r]dere aanprijzing wel overtollig zijn.

Heeft ter perse en zal in de aanstaande maand alom worden verzonden:

Dr. ALBAN STOLZ. **DIAMANT OF GLAS.**

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is ter Perse, om in den loop dezer week uit te geven:

INLICHTINGEN EN OPMERKINGEN
OVER HET
Adres der Bisschoppelijke Klerezij,
aan Z. M. den KONING gedagteekend 14 April 1853.

(1 Joann. II: 10.)

Aangeboden aan Katholieken en Protestanten, door een R. C. Pastoor.

De Boekhandelaar J. R. VAN ROSSUM te Utrecht, heeft aan zijne respective Inteekenaren verzonden:

HET VEERTIENDE DEEL
der volledige werken van den

H. ALPH. MAR. DE LIGUORI.

Inhoudende: **VERKLARING DER PSALMEN**, volgende de orde des Romeinschen Breviers.
Prijs *f* 1.20.

Het 15de en 16de deel is reeds vooraf uitgegeven, waarmede het *Ascetisch* gedeelte voleindigd is. Het 17e deel als begin der *Dogmatische werken*, bevattende: *Leerstellige Verhandelingen volgens de H. Kerkvergadering van Trente*, zal binnen eenige weken het licht zien en spoedig gevolgd worden door het 18e, terwijl het geheele werk, ten bedrage van 22 deelen, omtrent het midden des volgenden jaars zal kompleet zijn. (2940)

Te Amsterdam bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.